

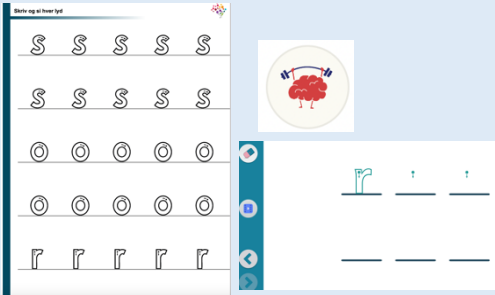
Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

Tid	Innhold	Oppgavetyper og tips
August Uke 0	Lærere som skal arbeide med iMAL og bokstavlæring anbefales å se nettkursene om iMAL. Vi har seks nettkurs som gir deg innføring i iMAL- metoden. I tillegg finner du nettkurs om hvordan bruke iMAL på første trinn.	Gå til nettkursene her: https://imal.no/nettkurs/ Trenger du bokstavplakater til klasserommet ? Bestill iMALs bokstavplakater gratis her.
August Uke 1-2	Oppstart med iMAL Det er en stor verdi at alle elever opplever mestring i sitt første møte med bokstavene. Derfor anbefaler vi å bruke god tid på å innføre en og en iMAL-arbeidsmåte. De første 2-3 bokstavene introduseres med arbeidsmåten innkoding . Et viktig prinsipp i iMAL er multisensorisk samtidig. Arbeidsmåten med å skrive og si bokstaven samtidig gjør at bokstavene huskes bedre. Det er derfor viktig å lære elevene riktig arbeidsmåte helt fra starten av. En barnevennlig forklaring kan være at det blir lim på bokstaven og at den da sitter bedre fast i hjernen og blir lettere å huske.	Vi har et eget nettkurs om oppstart med iMAL – de første bokstavene på 1. trinn . iMAL har bokstavfilmer til alle bokstaver . Her kan du se hvordan innkoding kan foregå. Tips til oppgaveark for innkoding av bokstav. Denne oppgaven kan tilpasses på utskriftsdelen i programmet.

Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

August Uke 3-4	Når elevene er godt kjent med arbeidsmåten «innkoding» (som oftest etter to- tre bokstaver) introduserer vi neste arbeidsmåte «lagre bokstaver». Lagring av bokstaver går ut på at elevene skriver og sier hver bokstavlyd etterfulgt av pekelesing. Det blir naturligvis litt summing i klasserommet når alle elevene skal skrive og si bokstavene samtidig. Det er lett å tenke at noen barn ikke greier å konsentrere seg, men vi erfarer det motsatte. Konsentrasjonen øker fordi elevene blir opptatt med å aktivere sine egne snakketøy når de øver. Tips: <i>Lagringsarket kan godt bestå av to bokstaver, innkodingsbokstaven og forrige innlærte bokstav. Eller innkodingsbokstaven og en bokstav eleven trenger å øve mer på.</i>	Gå til iMALs hjemmeside for å se hvordan arbeidsmåten lagring kan gjennomføres. Lagring av bokstaver kan gjennomføres enten på oppgaveark eller på læringsbrett. Velger du lagring på læringsbrett trykker du på hjernen som løfter vekt.
September Uke 5-6	Når 6 – 8 bokstaver er øvd inn med innkoding og lagring, er det viktig å få <i>alle</i> elever i gang med å skrive ord. Å skrive ord med iMAL går ut på å skrive ord med bare de bokstavene den enkelte elev mestrer. Ordskrivning med iMAL	Se metodefilm om hvordan arbeidsmåten ordskrivning gjennomføres med iMAL

Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

går ut på å si ordet først. Deretter skrive og si hver bokstavlyd i ordet, og til slutt pekelese med syntese.

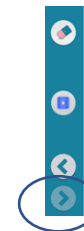
Grunnen til at elevene skal artikulere ordet først, er fordi det blir enklere å bli oppmerksomme på de ulike språklydene i ordet.

Eksempel på oppgaveark til lagring og gjenhenting til skriving:

Her er å lagringsbokstav. Etter lagring, gjenhenter eleven å til ordskriving. Ordene består kun av lærte bokstaver. Her presenteres ordene med stiplet skrift under. Da blir det enklere for elevene å vite hvilket ord bilde representerer. I de påfølgende dagene når det arbeides med vedlikehold, fjerner man stiplet skrift.

Gjenhenting til skriving kan også foregå på læringsbrett. Eleven trykker på hjernen som løfter vekter. Etter å ha lagret bokstav, trykker eleven på pilen til høyre. Her møter eleven fire ord der lagringsbokstav er med i alle ordene kombinert med andre lærte bokstaver (Husk å trykk på bilde for å få det opplest).

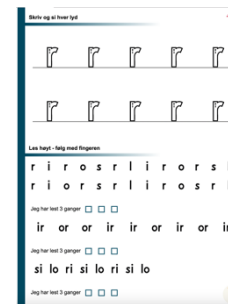
Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

Husk også gjenhenting til lesing

Like viktig som å gjenhente bokstaver til skriving, er å gjenhente lærte bokstaver til lesing. iMAL-lesing er å lese med de bokstavene den enkelte elev til enhver tid mestrer. Oppgaveark kan tilpasses i læremidlet eller elever kan lese på læringsbrettet.

Eksempel på oppgaveark til gjenhenting til lesing:

Eller på **læringsbrettet** velger du følgende oppgaver:

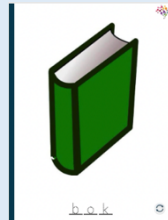
Når både innkoding, lagring av bokstav og gjenhente til skriving og lesing er godt etablert vil videre iMAL- øving i stor grad gå av seg selv.

På nettkurset [«innkodingsdagen»](#) kan du se mer om hvordan man kan arbeide med iMAL når arbeidsmåtene er godt etablert. Her tar vi også for oss hvordan man kan arbeide med språklig bevissthet og fonemisk bevissthet parallelt i bokstavinnlæringen.

Dagene etter innkodingsdagen kaller vi vedlikeholdsdager. Da blir innkodingsbokstaven og andre gjennomgåtte bokstaver vedlikeholdt til lesing, skriving og i arbeid med fonemisk bevissthet.

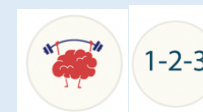
Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

	Oppgavetyperne på innkodingsdagen og vedlikeholdsdagene kan godt være de samme. Da blir elevene i større grad selvstendige under iMAL-øvingen. Se nettkurs om vedlikeholdsdagene . Her vil du også få tips til oppgaver for elever som viser god bokstavkunnskap og trenger mer utfordring	
Tips til foreldremøte	Foreldremøte på 1. trinn gjennomføres ofte tidlig på høsten. På foreldremøtet anbefaler vi å sette av tid til å informere om hvordan skolen jobber med iMAL og bokstavinnlæring. Vis gjerne en metodefilm eller et oppgaveark som kommer til å bli sendt hjem. Når både foreldre og elever vet hvordan man arbeider med iMAL, vil lesetreningen hjemme bli enklere.	Oppgaveark som passer fint til lesetrening hjemme:
Tips til arbeid med språklig bevissthet parallelt med bokstavlæringen	<i>Forskning har vist at opplæring i fonemisk bevissthet er mest effektivt i kombinasjon med bokstavinnlæring. Fonemisk bevissthet innebærer at hver lyd må kodes til en bokstav. Skrevne ord fungerer som en visualisering av det talte ord delt opp i lyder (Lundetræ & Walgermo, 2014).</i> I iMAL jobber vi med fonemisk bevissthet og bokstavinnlæring parallelt, dette ved hjelp av iMAL-ord. iMAL-ord er ord som inneholder innkodingsbokstav kombinert med andre lærte bokstaver. Disse ordene blir	iMAL ord tilpasses inne i programmet. Trykk på arbeidsarket med bilde av en grønn bok. Tilpass ordene med lærte bokstaver.

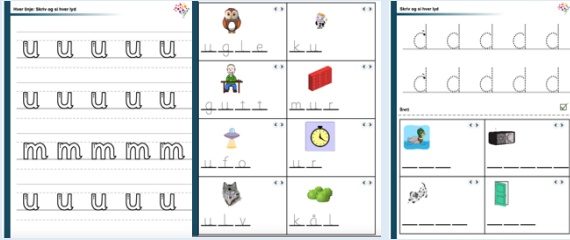
Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

	brukt som grunnlag for å samtale om bokstavlyder i ord og lydenes plassering i ordet. Se nettkurset vårt «iMAL og språklig bevissthet». Her vil du også få tips til hvordan du kan samtale med barna med utgangspunkt i iMAL- ordene.	Alternativ til samtale om iMAL ord – på læringsbrett Trykk på 1-2-3 oppgaven eller hjernen som løfter vekter. Her møter elevene ord som de skal arbeide med senere.
Tid for å bokstavkartlegge alle elever	iMAL kartlegger elevenes bokstavkunnskap digitalt. Kartleggingen foregår en til en. Eleven sitter med læringsbrett pålogget egen bruker og lærer sitter på sin data. Etter kartleggingen sender programmet de bokstavene elevene mestret automatisk til elevens bruker. Utgangspunktet for alle oppgavene, digitalt og arbeidsark, er elevens individuelle bokstavkunnskap. Elevene starter på skolen med ulik bokstavkunnskap. Programmet gjør det mulig for alle elever å delta i bokstavlæringen utfra egen bokstavkunnskap. Læreren bestemmer innlæringsbokstav, som blir lik for alle elever. Innlæringsbokstaven blir kombinert med elevenes individuelle bokstavkunnskap. Dette gjør bokstavlæringen inkluderende.	Her finner du mer informasjon om digital bokstavkartlegging og om praktisk gjennomføring. Vi har også egne instruksjonsfilmer som viser funksjoner og tilpasningsmuligheter.

Forslag til periodeplan 1. trinn

Uker og tidspunkt for aktiviteter er veiledende.

Oppsummering	På dette tidspunktet er nok arbeidsmåtene i iMAL godt innøvd. For å sammenfatte og oppsummere kan en innkodingsdag når arbeidsmåtene godt innøvd se slik ut: 1) Innkode bokstaven (skrive og si bokstavlyden). 2) Samtale om iMAL- ord. 3) Lagre og gjenhente til skriving. Innkodingsdagen kan både foregå i full klasse og på stasjonsarbeid, men da anbefaler vi at stasjonen er lærerstyrt.	Tips til oppgaver på innkodingsdagen: Eller på læringsbrett – trykk på hjernen som løfter vekter